

Jeugdhulp met hoop & optimisme

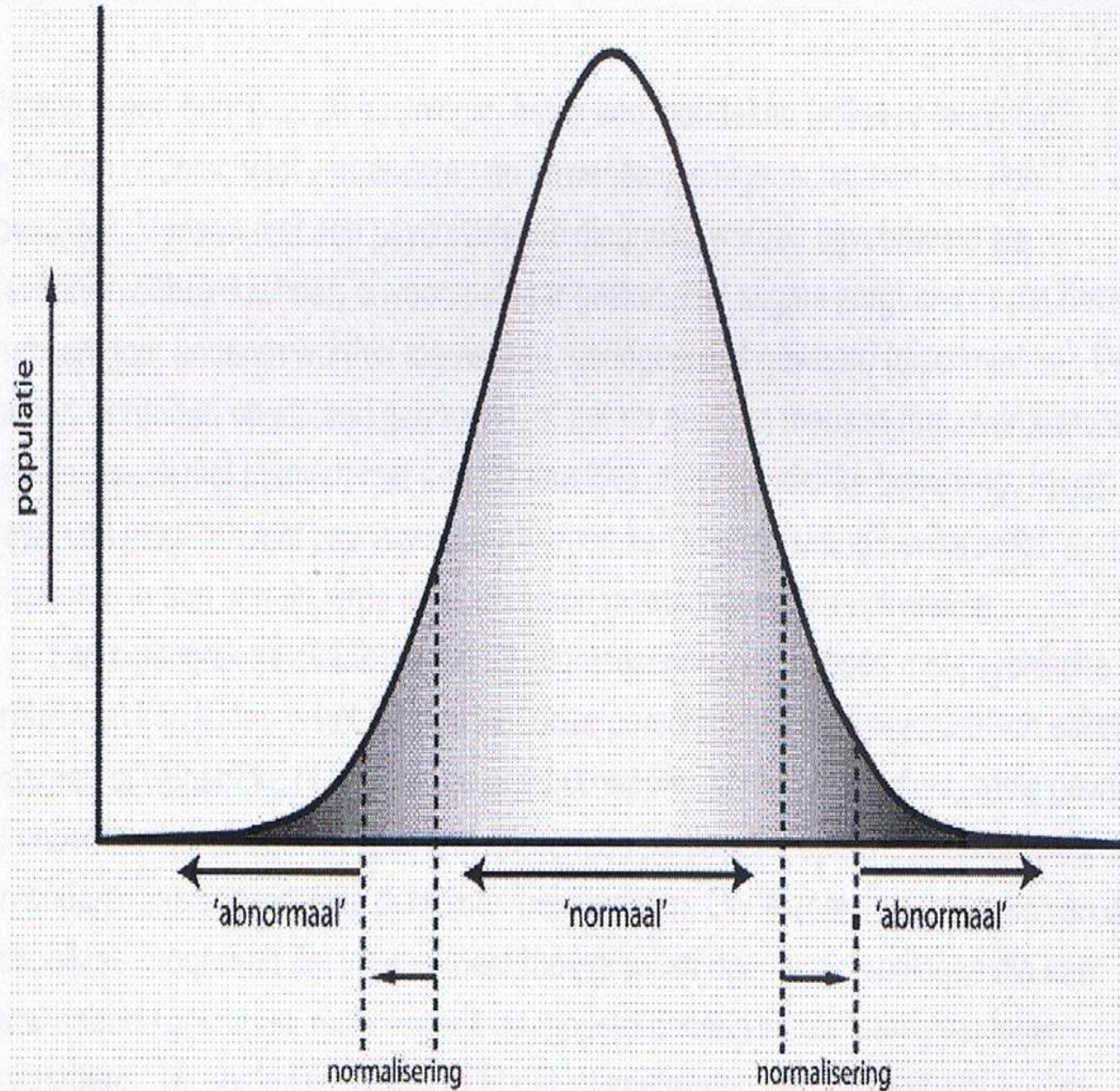
Universiteit Utrecht

Wat waren de belangrijkste aanleidingen ook alweer?

- Explosieve stijging vraag naar zorg / verwijzingen
- Explosieve kostenstijgingen (rugzakjes, jeugdzorg)
- Wachtlijsten
- Gezinsdrama's (verkokering)
- Projecten-machine
- Medicalisering
- Opkomst civil-society discours (o.a. Allemaal Opvoeders; eigen kracht; signs of safety etc.)

Figuur 1 Verdeling van ADHD kenmerken over een populatie en het effect van normalisering op de afkappunten van wat als normaal wordt beschouwd.

Ter herinnering:

- VTO-teams (jaren '70-'80)
- Wet (Mik) op de Jeugdhulpverlening (1989): zo-zo-zo
- Wet op de Jeugdzorg, 2004 (o.a. zie Ter Veld): verkokering, gebrek aan goede toegang etc.: BJZ
- Operatie Jong (Steven van Eijck, 2006): verkokering, gebrek aan sturing, wachtlijsten etc.): CJG
- Ministerie voor Jeugd en Gezin (2007-2010)
- Parlementaire Commissie Jeugdzorg (2010-2012)
- Jeugdwet / Passend Onderwijs etc
- Wat volgt....?

- We moeten ons realiseren dat jeugdzorg-problematiek bijna altijd de kristallisatie vormt van allerlei sociale en maatschappelijke processen die als het ware 'neerslaan' achter de voordeur of in het publieke domein..

Hokjesdenken in ggz en jeugdzorg

- Jim van Os:

“De DSM5 is een naslagwerk voor hokjesdenkers geworden. We moeten af van dat etiketteren van patiënten. Je kunt beter persoonsgericht werken, uitgaan van wat je ziet.

Begin in elk geval met 4 vragen:

1. Wat is er met je gebeurd?
2. Wat is je kwetsbaarheid en wat is je kracht?
3. Waar wil je naartoe?
4. Wat heb je nodig?

Hoopgevende Jeugdhulp

- Van pessimistisch naar optimistisch
- Van individueel naar sociaal
- Focus op perspectief van verbetering

Lea Dasberg (Pedagogie in de schaduw van 2000, of: Hulde aan de hoop; 1980)

Kinderen hebben hoop en
perspectief nodig, optimisme en
levenslust

Universiteit Utrecht

Copyrighted Material

Handbook of HOPE

Theory, Measures, and Applications

Edited by

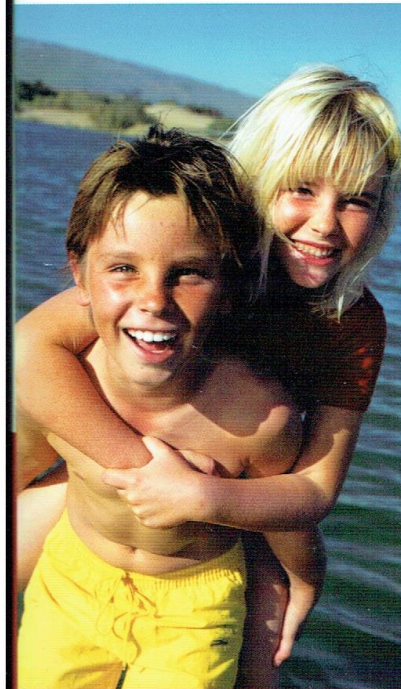
C. R. Snyder

Copyrighted Material

WITH A NEW AFTERWORD

The OPTIMISTIC CHILD

A Proven
Program to
Safeguard
Children Against
Depression and
Build Lifelong
Resilience

MARTIN E. P. SELIGMAN, Ph.D.

author of Learned Optimism

with Karen Reivich, Ph.D., Lisa Jaycox, Ph.D., and Jane Gillham, Ph.D.

Universiteit Utrecht

Kinderen hebben pedagogische coalities nodig: It takes a village to raise a child!

- Gezaghebbende gemeenschappen, betrokken volwassenen
- 'Rijke' sociale netwerken
- Een coherente pedagogische omgeving
- Lange termijn perspectief op ontwikkeling en democratisch burgerschap
- "Wat heeft dit kind nodig", i.p.v. "wat heeft dit kind"

Belang van samenwerken & verbinden

- Samenwerken is geen doel op zichzelf
- Maar een noodzakelijke voorwaarde voor adequate zorg
- Kenmerk van elke vorm van professionaliteit is specialisatie: met een bepaalde bril naar de werkelijkheid van kind/gezin kijken
- Elke bril vertekent
- Als “kind/gezin in context” centraal staat is samenwerken vanuit dat perspectief noodzakelijk
- Voorbeeld: samenwerking nulde en eerste lijn, bv jongerenwerk en buurtteams

Evaluatie Jeugdwet

Uit de evaluatie van de Jeugdwet blijkt dat met de *decentralisatie een goede beweging in gang* is gezet en **ouders positief** zijn over de hulp. Maar ook blijkt dat **kwetsbare kinderen en ouders dat niet altijd zo ervaren; zij hebben moeite om de weg naar de juiste hulp te vinden.**

Dat heeft te maken met de **grote diversiteit van wijkteams** tussen gemeenten. Wat mag een gezin eigenlijk van zo'n team verwachten? Met welke vragen kunnen ze aankloppen? Als dat niet helder is georganiseerd, lukt het nooit om toegang tot de zorg dichterbij te brengen.

Een ander punt uit de evaluatie is de **samenwerking tussen domeinen, zoals de jeugdhulp, het onderwijs en bijvoorbeeld de schuldhulpverlening.** Daar komen gemeenten nog te **weinig aan toe.**

WEDERKERIG LEREN

- Jongerenwerk speelt heel belangrijke rol bij 'gewoon opvoeden en opgroeien'.
- Daarvoor is hun aanwezigheid en zichtbaarheid in de openbare ruimte van groot belang
- Vaak signaleren ze al vroeg problemen bij jongere en/of in het gezin
- Dilemma: zelf begeleiden (vertrouwen!) of doorverwijzen naar buurtteams
- Jongerenwerkers zeggen: straatjongeren hebben aversie tegen hulpverlening
- Buurtteams zeggen: jongerenwerkers houden de jongeren veel te lang bij zich
- Oplossing: WEDERKERIG LEREN